

do. SAUWERD
1. Gebouwen

a. *Kerk*

Gebrandschilderd glas

[3284] HENRIK, VRYHEER VAN RUSENSTEYN, IN DIENST VAN SYNE CONINCKLYKE MAYESTEYT TOT DENEMARKEN EN NOORWEGEN, DER GOTTEN EN WENDEN, HOOG EN VERORDNETE GENERAEL MAJOOR EN GOUVERNEUR DER CONINCKLYCKE VESTUNGH GLUCKSTADT EN ONDERHOERIGE VESTUNGEN, OVERSTE OVER EEN REGIMENT HOOG-DUITSCHTE TE VOET, ASSESSOR INT CONINCKLYCK CRYGSCOLLEGIE, BARON VAN DE BARONNIE RUSENSTEYN, HEER TOT SAUWERT, OBIERG, USTROP EN GLUT, RIDDER VAN SYN CONINCKLYKE MAYESTEYTS ORDRE ANNO 1673.

Wapen: Geviereendeeld: I en IV: op een door water omspoelde rots een burcht of toren, gewapend met kanonnen en getooid met de deense vlag; II en III in rood twee gaande gekroonde zilveren leeuwen onder elkaar. Hartschild: een zwaard, waarom een kronkelende slang [Ruse].

N.B. Bij afbraak van kerk gekocht door jhr. J. de Drews van der Feltz, rijksontvanger Uithuizermeeden, 1840; daarna geschonken aan baron von Ruseinstein, Kopenhagen. Zie: Drenthsche volksalmanak, 1851, blz. 97. Ook: RAG. Agenda van correspondentie 1841, blz. 320; Provinciale groningen courant, 29 januari 1844, mengelwerk nr. 5. OBS, blz. 342-345. Christiaan V, koning van Denemarken en Noorwegen.

2. Klokken, uurwerken en windvanen

a. *Klok*

[3285] CASPAR VAN DER WENGA, HOVELINGK TOT SAUERT UNDT

OLDERSUM, UDA UNSTA GENAMT VON DER WENGA, F. TOT SAUERT
UNDT OLDERSUM, ROLOF PAULI ENDE BROERKE JANSZ K.V. GREGORIUS
G. MI 1609.

N.B. Sedert 1840 in toren op hervormde kerk Wetsinge-Sauwerd. Letters: F[ROUW],
K[BRK]V[OOGDEN], GREGORIUS [GREGORI HALLENSIS] G[OT] MI. Vergelijk: GDW, nr. 2179.

b. *Windvaan*

[3286] Wapen: Op een terras een boom en daartegen klimmend twee naar elkaar toe
gewende herten met gewei [Bebingh].

N.B. Niet meer aanwezig. Vermeld: RAG. Agenda van correspondentie, 1843, nr. 160,
blad 338, zomede: Zegelverzameling nr. C 599. Johan Bebingh, collator 6 november 1789.

Zie: RAG. Archieven hoge justitiekamer, inv. nr. 2572, blz. 533.

3. Voorwerpen ten behoeve van de eredienst

a. *Avondmaalsbeker*

[3287] DIT IS DE SOUWERDER KERCKBEECKER, ANNO 1723.

Wapens: *Rechts*: Doorsneden: A. een uitkomend aanzierend mannenborstbeeld met
breedgerande hoed [volgens overlevering sint Andries]; B. drie kruisjes [Keiser]. *Links*:
Gedeeld: I zeven penningen, 1 en 2 en 1 en 2 en 1; II een verkort breedarmig kruis,
waarvan de onderste arm iets langer is [Warmolts].

N.B. In 1843 nog aanwezig, in 1970 in Art institute of Chicago. Groninger kour 4/B
[=1679/1680]. Tekening van wapen: RAG. Agenda van correspondentie, 1843, nr. 160,
blz. 339/340. Maria Warmolts, weduwe van Johan Harmen Keiser. Zie: NPT, 1949, blz.
93; OBS, blz. 345 [Onstaborg]; GDW, nr. 2872.